

Toets Luchtkwaliteit

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen, ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit') bevat de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀).

In artikel 5.16 is vastgelegd dat bestuursorganen bevoegdheden, zoals het vaststellen van een bestemmingsplan, mogen uitoefenen wanneer sprake is van één of meer van de volgende gevallen:

- er is geen sprake van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden;
- de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht verbetert of blijft ten minste gelijk;
- het plan draagt 'niet in betekende mate' (NIBM) bij aan de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht;
- de ontwikkeling is opgenomen in een vastgesteld programma, zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Een nadere uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het begrip 'niet in betekende mate' is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)'.

Niet in betekende mate

Het Besluit NIBM en de Regeling NIBM geven aan wanneer een initiatief in betekende mate bijdraagt. Projecten die minder bijdragen dan 3% van de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie van zwevende deeltjes (PM₁₀) of stikstofdioxide (NO₂), worden geacht niet in betekende mate bij te dragen. Voor dergelijke projecten hoeft geen nader luchtkwaliteitsonderzoek te worden uitgevoerd.

In de Regeling NIBM is de vertaling gemaakt van de 3% bijdrage naar omvang van ruimtelijk-economische projecten. Als sprake is van een overschrijding van de grenswaarde kan getoetst worden of er een 3%, zijnde 1,2 µg/m³, verslechtering is van de luchtkwaliteit.

Wanneer sprake is van een bijdrage van 3% of meer, kan het project doorgang vinden wat betreft het aspect luchtkwaliteit wanneer aan één van de overige hiervoor genoemde voorwaarden wordt voldaan.

In de Regeling zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekende mate' worden aangemerkt en waarvoor toetsing aan de grenswaarden dus zonder meer achterwege kan blijven. De Regeling kent onder andere een categorie 'kantoorlocaties en woningbouwlocaties'. Voor deze categorie geldt dat geen toetsing aan de grenswaarden hoeft plaats te vinden als het aantal woningen respectievelijk het bruto vloeroppervlak aan kantoren onder een bepaalde drempel blijft. In onderstaand overzicht zijn deze drempels opgenomen.

	Eén ontsluitingsweg	Twee ontsluitingswegen
Woningbouwlocaties	1.500 woningen	3.000 woningen
Kantoorlocaties	100.000 m ² bvo	200.000 m ² bvo

Voor projecten die niet behoren tot één van de categorieën die in de Regeling 'niet in betekende mate' zijn opgenomen, kan in veel gevallen toch aannemelijk worden gemaakt dat de betreffende ontwikkeling 'niet in betekende mate' bijdraagt.

Zorgboerderij De Laarhoeve

Zorgboerderij De Laarhoeve heeft plannen om de huidige faciliteiten uit te breiden. Het plan omvat een uitbreiding van de dagbesteding en de realisering van 25 wooneenheden. 2 woongroepen voor 7 bewoners, 1 woongroep voor 5 bewoners en zes 'zelfstandige' appartementen. In totaal is dus sprake van 25 woonzorgunits. Als gevolg van de uitbreiding is de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen in de omgeving van het plangebied zal toenemen. De precieze verkeersaantrekkende werking van het plan is niet bekend omdat naast de realisatie van 25 wooneenheden ook uitbreiding van de dagbesteding plaatsvindt. De uitbreiding van wooneenheden en uitbreiding van de dagbesteding zal mogelijk in beperkte mate leiden tot een verkeersaantrekkende werking.

Om inzicht te krijgen in het effect van de plannen op de luchtkwaliteit is gebruik gemaakt van een omgekeerde berekening, hierbij is gebruik gemaakt van de NIBM-tool van Infomil. Berekend is wat de verkeersaantrekkende werking van het plan kan zijn om de 3% bijdrage aan de grenswaarde niet te overschrijden. Op basis van expert judgement wordt vervolgens bepaald of deze verkeersaantrekkende werking een overschatting van de werkelijke situatie zal zijn na planrealisatie.

NIBM-Berekening

Met behulp van de NIBM-tool van de website van Infomil is de maximale verkeersaantrekkende werking bepaald. Hierbij is aangenomen dat de hoeveelheid zwaar verkeer maximaal 1% is aangezien de uitbreiding van de zorgboerderij betrekking heeft op extra wooneenheden uitbreiding van de dagbesteding die extra lichte motorvoertuigen aantrekken. Deze 1% vrachtverkeer betreft dan ook een worst case situatie. De berekeningen zijn in de onderstaande figuur weergegeven.

Uit de berekeningen blijkt dat 1.500 motorvoertuigbewegingen leiden tot een toename van $1,16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ van de NO_2 -concentratie. De grens van de toelaatbare toename van $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt niet overschreden.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		1500
Aandeel vrachtverkeer		1.0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO_2 in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1.16
	PM_{10} in $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0.42
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu\text{g}/\text{m}^3$		1.2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Volgens CROW-publicatie 256 (Verkeersgeneratie woon- en werkgebieden) levert een woning in het buitengebied op basis van landelijke ervaringscijfers maximaal 8,2 motorvoertuigbewegingen per weekdag op. Dit zou betekenen dat op de zorgboerderij meer dan 180 woningen gerealiseerd kunnen worden (dan is de verkeersaantrekkende werking minder dan 1.500 motorvoertuigbewegingen per weekdag). Het realiseren van 180 woningen kunnen vanwege de beperkte oppervlakte niet gerealiseerd worden in het plangebied. De verkeersaantrekkende werking van het plan is dan ook ruim lager dan 1.500 motorvoertuigbewegingen. Luchtkwaliteit vormt dan ook geen belemmering voor de uitbreiding van zorgboerderij De Laarhoeve in Diessen.

Conclusie

Er kan derhalve worden geconcludeerd dat het initiatief 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er wordt derhalve voldaan aan artikel 5.16 sub c van de Wet milieubeheer. De luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor de realisering van het initiatief.